

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA
NA SYCHROVĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Na hradech a zámcích začíná nová sezóna, která představí hrady a zámky ve světle Osmičkových výročí, šlechtické diplomacie a také dojde k významným stavebním obnovám.

Na Královéhradecku zahájí sezónu hospital Kuks a zámek Hrádek u Nechanic již tuto sobotu, v Babiččině údolí čeká návštěvníky obnovené vodní dílo.

Již otevřený zámek Litomyšl je provoněn květinovými dekoracemi k připomenutí letošních narozenin.

Sychrov 21. března 2018

Hrady, zámky a další památky ve správě Národního památkového ústavu zahajují sezónu oficiálně na Velký pátek 30. března, ale některé objekty, vzhledem k dobrým klimatickým podmínkám a také s ohledem na školní prázdniny, otevrou již dříve.

Letošní rok se ponese v duchu šlechtické diplomacie (<https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/npu-jako-institute/cinnosti/hlavni-temata-sezony/31884-slechta-ceskych-zemi-v-evropske-diplomacii>), kdy vybrané hrady a zámky budou seznamovat návštěvníky s působením šlechty v politickém dění, správy objektů se také připojují k tzv. Osmičkovým výročím, respektive k projektu Století republiky (<https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/npu-jako-institute/cinnosti/hlavni-temata-sezony/31324-stoleti-republiky>).

V loňském roce sjednotil Národní památkový ústav podobu vstupenek na objekty ve své správě a již v loňském roce obdrželi návštěvníci nové vstupenky např. na Slatiňanech, Náchodě, na Kuksu, na Slatiňanech, na Betlémě v Hlinsku aj. Do sezóny 2018 vstoupí s novými vstupenkami také Ratibořice a Opočno, ostatní objekty po vydání skladových zásob vstupenek původních. Právě v souvislosti se sjednocením vizuálu a velikosti vstupenek čeká návštěvníky doplněk k těmto vstupenkám a to **Zápisník návštěvníka památek**, tedy brožura, kam se nové vstupenky mohou vlepat. Tento zápisník bude k dostání na všech objektech ve správě NPÚ a to od letní sezóny.

„Do letošní sezóny vstupujeme s přáním, aby na naše památky přišlo co nejvíce spokojených návštěvníků. Poslední tři roky byla návštěvnost skutečně vysoká – na **královéhradecké** objekty ve správě NPÚ zavítalo v letech 2015 - 2017 úctyhodných více jak 300 tisíc návštěvníků ročně, což je nárůst o více jak sto tisíc oproti letům předchozím, protože od roku 2010 do roku 2014 jsme se pohybovali kolem počtu 200 tisíc. Pro **pardubické** objekty byl loňský rok rekordní, památky si prohlédlo více jak 200 tisíc návštěvníků, což se stalo od roku 2010 poprvé. Věřím, že zájem o naše hrady a zámky neklesne, naopak! Nejenom pro jejich jedinečnost, krásu, hodnotu a historické poučení, ale i proto, že se snažíme oslovit všechny věkové skupiny, od princeznovských prohlídek pro ty nejmenší až po stavebně-historické prohlídky pro nadšence, a také organizováním kulturních akcí, kde si na své přijdou milovníci dobrého jídla a pití. Řada objektů se stává doslova kulturními centry a mne osobně těší, že se hrady a zámky stávají místem, kde lidé stráví i celý den, nikoliv pouze čas vymezený jednou

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA
NA SYCHOVĚ

prohlídkou“, zamýšlí se nad objekty a de facto pojetím jejich správy ředitel ÚPS na Sychrově Miloš Kadlec.

KRÁLOVÉHRADECKO:

Kuks zahájí sezónu již tuto sobotu (24. března). Novinkou na Kuksu je obohacení základního prohlídkového okruhu o nově restaurovaný mobiliář - například v kostele Nejsvětější Trojice bude na své původní místo instalován oboustranný obraz, který je výjimečný zobrazením kojící Panny Marie. Správa hospitálu se také letos prvně zapojí do Hradozámecké noci (25. srpna). V dubnu se na Kuksu uskuteční běžecké závody Zkus maraton Kuks, závěr dubna bude patřit Zahradnickým trhům.

Na zámku Hrádek u Nechanic právě finišuje velikonoční výzdoba objektu, protože zámek otevře své komnaty také tuto sobotu s tím, že prohlídky jsou obohaceny o výklad o velikonočních zvycích a tradicích. Na květen je zde plánována historicky první květinová výstava a kromě tradičních akcí zde v září proběhnou speciální komentované prohlídky na téma Harrachové a diplomacie.

Na Náchodě začne sezóna na Velký pátek 30. března, kdy zámek bude odemykat kníže Ottavio s manželkou – návštěvníky tak čekají prohlídky s průvodci v kostýmu. Na celou sezónu je naplánována řada kulturních akcí včetně prohlídek pro děti, stavebně-historických prohlídek a pravidelných prohlídek zámecké kaple a zámeckých púd, v rámci Roku české šlechty v evropské diplomacii se návštěvníci mohou těšit jak na noční prohlídky, tak komentované prohlídky exteriérů.

Sezóna 2018 se na **zámku Opočno** ponese v duchu oslav výročí 950 let od první zmínky o opočenském hradišti. Zámek připravuje na toto téma dvě výstavy. Archeologické exponáty opočenského zámku představí 70 sbírkových předmětů převážně z depozitářů, stavební vývoj "starého" Opočna pak historii zámecké budovy, kterou se pro nedostatek pramenů daří až v poslední době rozkrývat ze sekundárních zdrojů. Nebudou chybět ani tradiční akce jako speciální květinové výzdoby při Svátcích růží či Velikonocích, reprízy se dočkají noční prohlídky s rozšířeným výkladem, tentokrát komorně pojaté. První návštěvníky přivítají na zámku v pátek 30. března.

Na Ratibořicích začne sezóna na Velký pátek a v souvislosti s otevřením zámku mohou návštěvníci zavítat i do sklepení, kde je čeká výstava keramiky z dílny Petry Bláhové. V dubnu nabídne správa zámku rozšířené prohlídky, v květnu zase prohlídky zámku za svitu svící, červen bude patřit postavám z knihy Babička. Návštěvníky areálu národní kulturní památky Babiččino údolí jistě potěší pohled na obnovené vodní dílo „Mlýnský náhon“.

Historie rekonstrukce vodního díla: Na začátku roku 2017 došlo k zahájení realizace akce s názvem „Odstranění škod po povodni z června 2013 na NKP Babiččino údolí“ financované z účelových prostředků MK ČR. Jednalo se o rozsáhlou akci zaměřenou na odstranění škod a sedimentů po povodni z roku 2013 na území celého mlýnského náhonu a to od hlavního nátokového stavidla u Viktorčina splavu, přes vantroky mezi objekty mandlu a mlýna až po vyústění náhonu do řeky Úpy. Součástí této rekonstrukce byly také veškeré navazující konstrukce na vodní náhon jako např. hlavní a boční stavidla, čtyři mosty přes náhon a hlavně vantroky včetně dvou mlýnských kol a jednoho vodního kola mandlu. Po zahájení realizace a vyčištění náhonu od silného nánosů sedimentu byly zjištěny daleko rozsáhlejší poruchy na konstrukcích vantrok, nalezeny dubové podlahy pod mosty v rámci koryta náhonu, původní dubové opěrné stěny břehů náhonu na několika místech včetně vymezujících příčných prahů a hatí, které při projektových přípravách nebylo možné zjistit z důvodů značného zanesení sedimentem (cca 50cm nánosů) a de facto bez možnosti

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA
NA SÝCHOVĚ

úplného vypuštění náhonu, nepředvídatelné. Na základě těchto zjištění a po dohodě se všemi dotčenými orgány státní správy včetně MK ČR a zástupců památkové péče, NPÚ zahájil úpravy projektu a po dohodě s dodavatelem realizačních prací i realizaci obnovy těchto nově zjištěných skutečností. Na základě vzorového přístupu ke stavební obnově na NKP, za použití původních materiálů a postupů při realizaci obnovy, došlo ke konci roku 2017 k zahájení zkušebního provozu vodního díla po odstranění nejkritičtějších poruch v rámci celého díla. Došlo k zprovoznění vantrok a vodních kol, obnově všech čtyř mostů, hlavního stavidla a bočních stavidel tak, aby bylo vodní dílo provozu schopné. K dnešnímu dni je Mlýnský náhon před zahájením návštěvnické sezony 2018 připraven a předán k plnému užívání a veřejnost může opět sledovat provoz nejen náhonu, ale i některých funkčních strojních zařízení v Rudově mlýně a v ratibořickém vodním mandlu. V průběhu klimatických podmínek všech ročních období, které mají vliv na dílo tohoto druhu a dřevěné konstrukce, bude nadále funkce všech součástí náhonu sledována, bude kontrolována těsnost tesařských spojů, nátěry spojovacích prvků a další detaily na jednotlivých konstrukcích vodního díla, aby mohlo dojít k úplnému dokončení prací na obnově. Navazovat musí také uvedení okolních ploch, jež byly dotčeny stavbou, do původního stavu před zahájením realizace. V rámci roku 2018 bude ještě řešena dílčí obnova některých odhalených dřevěných prvků a konstrukcí v korytě náhonu, které nebyly obsaženy v původním záměru. Cílem je dokončit tak komplexní a vzorovou obnovu významné historické součásti národní kulturní památky.

PARDUBICKO:

V roce 2018 si připomínáme **450 let založení zámku Litomyšl a 220 let od otevření výjimečného a cenného zámeckého divadla**. Základní kámen jedné z nejvýznamnějších českých renesančních památek byl položen Vratislavem z Pernštejna 18. března 1568. Město Litomyšl spolu se Státním zámkem Litomyšl již vydalo na rok 2018 nástěnný kalendář s názvem „Příběh zámku Litomyšl“. Oslavy roku 2018 připravuje město Litomyšl ve spolupráci s kastelánkou Mgr. Zdeňkou Kalovou a ředitelem Regionálního muzea v Litomyšli Mgr. René Klimešem. Oslavy byly zahájeny jarní květinovou výstavou v renesančních sálech zámku s názvem „Renesance v Litomyšli“ a to již 16. března, trvat bude do 2. dubna. Na velikonočně laděné prohlídce 1. patra zámku se mohou návštěvníci vydat od pátku 30. března. Od června bude na Litomyšli výstava operních kostýmů z fondu Národního divadla, návštěvníky čeká také Španělská slavnost, sjezd veteránů, Hradozámecká noc a také soutěž o diamanty. Národní festival Smetanova Litomyšl slaví letos 60. výročí.

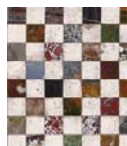
Hrad Kunětická hora se otevře na Velký pátek 30. března. V rámci realizace projektu IROP ITI - Dušan Jurkovič - básník dřeva na Kunětické hoře, dojde k obnově západního a jižní křídla hradního areálu (tzv. Jurkovičův palác, 6. brána, dřevěná vestavba nad dnešním kioskem). Celou sezónu si budeme připomínat **25 let od znovuotevření Kunětické hory pro veřejnost** a obnovení standardního návštěvnického provozu. Od poloviny 70. let byly postupně uzavírány jednotlivé části areálu z důvodu jejich havarijního stavu, až nakonec došlo k uzavření celého hradu. K tomuto výročí se připravuje výstava velkoformátových historických fotografií hradu z přelomu 19. a 20. století.

Soubor lidových staveb Vysočina: Tradiční Velikonoce proběhnou pouze na **Betlémě** a to od 20. března až do 15. dubna. Do Osmičkových výročí se Betlém Hlinsko zapojuje výstavou v Pickově domě č. p. 178: **Magické osmičky: 1848 – 1948 – 1968** o proměnách způsobu života na venkově a také speciálním výchovným programem pro školy. **Veselý Kopec** zahajuje sezónu 21. dubna a to programem **Není bylina, aby na něco nebyla**, který se zaměří

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA
NA SYCHROVĚ

ŠLECHTA
ČESKÝCH ZEMÍ
V EVROPSKÉ
DIPLOMACII

STOLETÍ
REPUBLIKY

1918
100
2018

na využití bylinek v lidovém léčitelství, ale i stravě a zvycích obecně. Do nové sezóny vstoupí Veselý Kopec vydáváním nových vstupenek, na Betlémě jsou již k dostání od loňského roku.

Hrad Litice otevře své brány na Velký pátek, shodně tak **zámek Slatiňany**, kde v současné době probíhá realizace projektu IROP – Slatiňany – Šlechtická škola v přírodě. Z důvodu stavebních prací nejsou na Slatiňanech v letošním roce možné svatby a i kulturní akce budou omezeny na minimum.

Významné akce obnovy na Královéhradecku a Pardubicku v roce 2018 (s akcemi se počítá v případě obdržení financí)

1. **SZ Náchod – sanace základových poměrů jižní terasy a rizalitu** – projekt řeší závažné funkční poruchy, které mají vliv na stabilitu jižní terasy.
Předpokládaný objem financí: 7,4 mil. Kč
2. **SZ Hrádek u Nechanic** – stavební obnova západní a východní terasy a terasy portiku – cílem projektu je odvodnění teras a řešení jejich havarijního stavu, včetně instalace historického dřevěného zábradlí. Předpokládaný objem financí: 4,2 mil. Kč
3. **SZ Ratibořice** – generální obnova domu čp. 10. Předpokládaný objem financí : 14 mil. Kč
4. **SH Litice** – statické zajištění východního křídla hradu – tento projekt je další etapou generální opravy hradu. Řeší projevy značné degradace a statické poruchy.
Předpokládaný objem financí: 6,4 mil. Kč

V současné době jsou ve fázi přípravy ještě další 2 projekty, které chce ÚPS na Sychrově podat. Jedná se o projekt „**Hrádek u Nechanic – kouzlo anglického venkova**“, který je zaměřen na obnovu části hospodářského dvora Hrádku u Nechanic (západní a část severního křídla). Druhý je pracovně nazýván Kunětická hora II s názvem „**Kunětická hora – divadlo na hradě i v podhradí**“, který se zaměří na severní palác a jeho zpřístupnění a na prostranství pod hradem.

NPÚ pokračuje v sezóně 2018 s věrnostním programem Klíč k památkám, kdy se návštěvníkům elektronicky načítají vstupy do objektů a šestý mají potom zdarma. NPÚ, ÚPS na Sychrově pokračuje ve spolupráci se ZOO Liberec – dospělý návštěvník má po předložení vstupenky ze ZOO nárok na snížené vstupné na zvolený objekt, sleva platí i obráceně.

ÚPS na Sychrově

Národní památkový ústav, územní památková správa na Sychrově je jedním ze čtyř pracovišť zabývajících se správou objektů v péči Národního památkového ústavu. NPÚ je největší příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR a z pověření státu spravuje a veřejnosti zpřístupňuje více než sto nemovitých památek. V rámci zpřístupněných objektů pečuje také o přibližně tři čtvrtě milionu sbírkových předmětů a též o typické součásti zámeckých i hradních areálů: historické zahrady a parky. Z konvolutu památek přímo ve správě NPÚ je sedm zapsáno v Seznamu světového dědictví UNESCO.

NPÚ, územní památková správa na Sychrově se stará o osmnáct památek na území Libereckého, Pardubického a Královéhradeckého kraje. Další informace najdete na <https://www.npu.cz/cs/ups-sychrov/pro-media> a www.npu.cz

Kontakty:

PhDr. Miloš Kadlec, ředitel, NPÚ ÚPS na Sychrově, tel.: 482 360 003, mob: 603 105 335, e-mail: kadlec.milos@npu.cz

Mgr. Lucie Bidlasová, pracovník vztahů k veřejnosti, NPÚ ÚPS na Sychrově, mob: 773 775 944, e-mail: bidlasova.lucie@npu.cz

Ivan Češka, kastelán zámku Ratibořice, tel.: 491 452 123, mob: 723 468 183, e-mail: ceska.ivan@npu.cz